

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Referat af fælles forårsmøde for forbrugergrupperne i PenSam Pension den 17.04.2023 på Hotel Nyborg Strand Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Deltagere fra Social- og Sundhedssektoren:

Social- og Sundhedssektoren

Deltager:

Anette	Aagaard	Lissi	Bertelsen
Anette Birket	Pedersen	Lone	Snedker
Anja Heidi	Rosenlund	Margit	Koch
Anne Marie	Stick	Marianne	Petersen
Annie	Pilegaard	Mette-Kirstine	Saltoft Schelin Jensen
Benny	Gerhardt	Michael	Damm
Bente	Mortensen	Nihal	Tükenmez
Bo	Smidt	Palle	Nielsen
Carsten	Olsen	Pia	Qvist
Christian	Gärtner	Remo Lennert	Christensen
Conni	Markusen	Tanja	Nielsen
Dorthe Lundgaard	Nielsen	Tim	Kristensen
Frederik	Kaufmann	Tina Juul	Falkenberg
Hanne Germund	Svendsen	Tina Aas Oyarzo	Borja
Heidi	Jensen	Vibeke Elise	Jensen
Heidi	Teegen	Vibeke Haumann	Jensen
Helle	Sommer	Afbud:	
Helle	Heilmann	Anne	Olesen
Helle	Andreasen	Dorrit	Knudsen
Henriette	Christiansen	Erik Vagner	Nielsen
Inge	Remonde	Trine	Ørnskov
Irene Møller	Buus	Udeblevet:	
Jan	Buch-Larsen	Alice	Brimo
Jan Ulf	Hansen	Annelise	Nymann
Janine	Almy	Annette	Schmelling
Jannie	Christensen	Bettina Loise	Frandsen
Jens	Mathiassen	Bjarne	Jensen
Jens	Høyrup	Bärbel	Harboe Dyhr
Jesper	Priskorn	Cathrine	Rasmussen
John	Offenbach	Christina	Ørnbjærg Jensen
Jørgen Friis	Andersen	Daniela	Christensen
Jørn	Jensen	Edina	Dzekic
Ken Asmus	Pedersen	Fehmije	Thaqi
Kirsten	Dybro Korf	Gitte	Schneider
Kirsten	Nielsen	Grethe	Nielsen
Kirsten Juul	Thorup	Henrik	Lykke Kyed
Knud Erik	Hansen	Irene	Hjortshøj

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Jens Erik	Fuglsang	Michelle	Overgaard
Juliana Vélez	Bedoya	Robert	Gerken
Line	Brøste	Sarah Lewis	Kimambo
Lisbet	Gregersen	Sille Solgaard	Christensen
Lisbeth	Andreasen	Torben Juul	Larsen
Lisbeth Damtoft	Madsen	Wiam	Akchi
Michael Erik	Jensen	Wicky	Jørgensen

Pædagogisk sektor

Deltager:

Elin	Bundgaard
Gitte	Hansen
Heidi	Kristensen
Inger Lise	Jørgensen
Joan	Karlsen
Joan	Lindskov
Jonna	Rønnest
Karen Birgitte Bach	Hove
Karen Munk	Andersen
Karsten	Wohlgemuth
Kim	Henriksen
Kim Jane Boerskov	Johnsen
Kirsten Pauly	Schmidt
Kristian	Olsen
Kurt Schougaard	Sørensen
Lilli	Frederiksen
Mette Krohn	Gade
Morten	Nielsen
Pia	Lundby
Pia	Kristensen

Kost- og Servicesektoren

Deltager:

Inge	Holk Rasmussen
Irene	Holmstrøm
Leila	Nymann Vorm
Pia	Heidi Nielsen (formand)
Stig	Dalkvist (suppleant)
Yee-Mei (Mimi)	Bargejani (næstformand)

Afbud:

Pia	Ludvigsen
Randi Sommer	Albæk
René	Meyrowitsch
Susanne Walther	Andreasen
Søren	Kofoed
Tenna	Pflug
Tina	Westergaard
Tina Merete	Jensen
Tine	Thordén
Viggo	Dinesen

Afbud:

Bente	Linnemann Nielsen
Sonja	Nielsen
Ullakia	Broch
Lennard	Pedersen
Susanne	W Andreasen

Udeblevet:

Betina	Engsig Hansen
Casper	Dahl Stenfelt
Helle	Stougaard

Berit	Jacobsen
Josephine	Arrild McGhie
Liselotte	Nielsen
Mette	Vallentin

Udeblevet:

Adnan	Bouhidour
Kim	Lindby
Rasmus	Christiansen
Torben	Holmager

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Teknik- og Servicesektoren

Deltager:

Finn	Haarby Karlsen (næstformand)
Lars	Bo Larsen
Brian	Vittrup
Kim	W Andreasen (formand)
Claus	Windfeld
Jakob	Tidemann
Thomas	Brücker
Jan	Karvig

Afbud:

Søren	Steffensen
Martin	Nielsen
Kenneth	Nielsen (suppleant)

Til stede fra PenSam

Adm. direktør Torsten Fels
 Afdelingschef Eva Lisby Rømer Lausen (referent)
 Seniorrådgiver for interessereaktioner Robin Kahr
 Senior direktionsrådgiver Peter Lyng Høiberg
 Bestyrelseskoordinator Inge Schack
 Revisor Christian Gehlshøj, Intern Revision
 Juridisk konsulent Rikke Elsborg Forster
 Finansdirektør Peter Østergaard
 Kundedirektør Pia Højrup Clausen
 Afdelingschef Charlotte Kjærsgaard Ziegler
 Afdelingschef Martin Kramer Petersen
 Kunderådgiver Lukas Christiansen
 Partneransvarlig Kenneth Hansen
 Socialfaglig konsulent Heidi Dida Falk
 Sundhedsfaglig konsulent Anne Hvidberg Ørtoft
 Seniorrådgiver Niels Knud Gleerup

Dagsorden

1	Velkomst, valg af dirigenter og præsentation af dagens program	2056
2	Forretningsstatus ved Torsten Fels	2
3	Prioritering af fremtidens pensionskrone	2
4	Separate forbrugergruppemøder	4
5	Tilbage melding i plenum fra separate møder	4
6	Valg til medlemsforum 2024-2028	5
7	Eventuelt og afslutning	5

1 Velkomst, valg af dirigenter og præsentation af dagens program

Torsten Fels bød velkommen til fælles forårsmøde og introducerede dagens program. Palle Nielsen og Pia Heidi Nielsen blev valgt som dirigenter. De overtog herefter ledelsen af mødet. Palle Nielsen og Pia Heidi Nielsen bød velkommen til det fælles møde.

Palle Nielsen konstaterede, at mødet var lovligt indkaldt. Forbrugergrupperne er beslutningsdygtige, når over halvdelen af medlemmerne er til stede.

Der er i alt pr. dags dato 158 medlemmer i forbrugergrupperne. Der deltog 98 medlemmer i mødet.

Der var 57 medlemmer til stede fra Social- og Sundhed.

Der var 25 medlemmer til stede fra Pædagogisk.

Der var 8 medlemmer til stede fra Kost og Service

PenSam Pension
Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Og endelig var 8 medlemmer til stede fra Teknik og Service.

Alle grupper var således beslutningsdygtige.

2 Forretningsstatus ved Torsten Fels

Torsten Fels præsenterede forretningsstatus fra PenSam. Han indledte med de centrale resultater fra årsrapporten for PenSam Pension. Der blev givet en høj kontorente på 7,4 i Fleksion i 2022, og i 2023 ligger kontorenten på 4 pct. Der kan fortsat konstateres en stigning i tilkendelserne af førtids- og seniorpensioner. Administrationsomkostningerne faldt til 317 kr. pr. medlem i 2022.

Torsten Fels gav herefter status på den aktuelle situation på de finansielle markeder. Afkastet i Fleksion ligger for 1. kvartal 2023 på 4,2 pct. og indtager aktuelt førstepladsen blandt peers. Torsten Fels præsenterede herefter PenSams arbejde med grønne mål og bæredygtige aktiviteter i 2022. Heriblandt arbejdet for at skubbe på en mere ordentlig skatteadfærd blandt store IT-selskaber som Amazon og Microsoft.

Herefter fortalte Torsten Fels om introduktionen af den nye sundhedsordning, som skal evalueres i efteråret 2023. Han fortalte endvidere, at der er sket en justering om af betingelserne, så der ikke længere er et krav om 10 sygedage ved bevilling af behandling. Emnet bliver drøftet mere indgående i efteråret.

Velfærdens Talent 100 bliver afholdt for 6. gang, og der er rekord i antallet af nominerede med knap 400. Der er fejring på Christiansborg onsdag den 24. maj med deltagelse af indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde og politiske ordførere.

Der var et spørgsmål til bæredygtighed, og hvorvidt PenSam investerer i den nye danske våbenindustri. Torsten Fels svarede herpå, at PenSam har eksklusion af kontroversielle våben og stort set ingen investeringer i området, men at der kan være eksempler på underleverancer, som ikke er kontroversielle eks. maling, men som også indgår i våbenproduktion.

På spørgsmål vedr. sundhedsordningen forklarede Torsten Fels, at sundhedsordningen aktuelt holder sig indenfor prisen på 20 kr., men at det også er afvejningen mellem, hvad man kan bevillige. Derfor bevilliges det maximale antal behandlinger ikke på en gang. Hvis man fortsat har behovet, så får man de ekstra bevillinger op til 12 gange.

Forbrugergrupperne tog forretningsstatus til efterretning.

3 Prioritering af fremtidens pensionskrone

Torsten Fels fremlagde punktet om prioritering af fremtidens pensionskrone. Han lagde vægt på, at der har været en markant udvikling i forhold til, hvor meget af pensionskronen, der går til forsikringsdækninger – en udvikling fra 19 pct. til 24 pct. i 2023. Hovedforklaringen er den stigende udvikling i førtids- og seniorpension, som ikke kun er drevet af seniorpensionen, men også et markant højere niveau for førtidspensioner.

Torsten Fels introducerede herefter den nye analyse fra KRAKA Advisory om et retfærdigt pensionssystem og de centrale resultater heri. Blandt andet:

- Få pensionselskaber har 40% af førtidspensionerne
- FOA- og 3F-faggrupperne får oftere tilkendt førtidspension
- Et stramt arbejdsmarked rekrutterer personer med løsere tilknytning til arbejdsmarkedet til FOA-faggrupperne
- PenSam er opsamlingssted for nedslidte i andre brancher

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

- FOA-faggrupperne har qua deres baggrundskarakteristika større risici for tilkendelse af førtidspension
- En PenSam-pensionist får knap 10.000 kr. mindre i pension grundet den større koncentration af førtidspension i PenSam
- Et styrket politisk fokus på at inkludere "løsgængere" på arbejdsmarkedet vil forværre den usolidariske balance
- En solidarisk løsning kunne være, at alle erhvervsaktive betaler 100 kr. ekstra om måneden i regi af ATP

Torsten Fels gennemgik herefter en række baggrundskarakteristika for PenSams medlemmer ift. sundhed, sociale forhold, etnicitet og arbejdsmarkedstilknytning samt ledighedsgrad for at illustrere sammenhæng til sandsynligheden for at få tilkendt en førtidspension, som var betydeligt forøget for PenSams medlemmer. Torsten Fels lagde vægt på, at det var vigtigt at tage disse udviklinger alvorligt, men at man heller ikke måtte blive mismodig på hele bestandens vegne.

Torsten Fels underbyggede endvidere, at PenSam-medlemmer har en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet, når man sammenligner med resten af de erhvervsaktive. Markant flere har således haft 2-4 år udenfor arbejdsmarkedet inden for de seneste 10 år, når man sammenligner med det øvrige arbejdsmarked. Nye medlemmer har en markant højere ledighedsgrad inden ansættelse i FOA-faggrupperne, og udviklingen forøges med alderen. Sygedagpengegraden ligger rigtig højt i forhold til resten af arbejdsmarkedet.

Torsten Fels konkluderende, at udviklingen påvirker en kommende pensionist med en reduktion på 13.000 kr. i udbetalt pension fra PenSam om året (fuldtid). Det bliver til ca. 10.000 kr., når de offentlige ydelser modregnes.

Torsten Fels afsluttede med, at der er behov for centrale politiske initiativer udover, at vi også selv i PenSam må vurdere mulighederne. Han præsenterede på den baggrund forslaget til en udligningsmodel i ATP-regi, og hvordan det kan være vejen til en mere retfærdig model. Der er derudover behov for at gennemføre en række tiltag i PenSam, der kan bringe forsikringsomkostningerne ned.

Torsten Fels præsenterede på den baggrund 3 konkrete forslag, som ligeledes var udsendt til forbrugergrupperne på forhånd i en pjece:

1. Førtidspensionsdækningen skal ophøre 3 år før folkepensionsalder. I stedet skal medlemmet påbegynde udbetaling af alderspensionen ved behov.
2. Børnepension ændres til kun at gælde ved død
3. Opretholdt dækning efter bidragsophør ændres til 5 år.

Torsten Fels lagde vægt på, at 98 pct. af medlemmerne vil opleve en positiv effekt af forslagene.

Ad.1. Førtidspensionsdækningen skal ophøre 3 år før folkepensionsalder. I stedet skal medlemmet påbegynde udbetaling af alderspensionen ved behov

Torsten Fels forklarede, at over halvdelen af medlemmerne i dag er stoppet med at arbejde, før de når folkepensionsalder, hvorfor der lægges op til drøftelse af, at PenSam ikke fremover skal indbetale til førtidspension helt frem til folkepensionsalder. På denne måde vil vi ligestille den økonomiske virkelighed med de øvrige medlemmer af pensionsfællesskabet. PensionDanmark har desuden den samme tilgang.

Ad. 2. Børnepension ændres til kun at gælde ved død

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Det andet forslag går på børnepension, som i dag både udløses ved død og førtidspension. Økonomien for en førtidspensionist er ved udbetaling generelt set lige så god, som da man var i arbejde, hvorfor det lægges op til drøftelse, at man ikke længere skal kunne få børnepension ved førtidspension.

Ad. 3. Opretholdt dækning efter bidragsophør ændres til 5 år

OPD-perioden er i dag ekstra lang i PenSam på hele 10 år, hvilket ingen andre selskaber i branchen har.

Der var herefter en drøftelse i forbrugergrupperne. Det blev tilkendegivet, at det var et fint oplæg, at det var godt med noget at tage stilling til. Der blev opfordret til, at FOA også går ind i sagen.

Der blev spurgt til, hvor mange af dem, der har fået børnepension i 2022, har hjemmeboende børn, som er omfattet. Der blev oplyst, at det er ganske få. Der blev desuden forklaret, at udeboende børn ikke er dækket af børnepensionen. Der blev endvidere spurgt, hvor meget eksempelvis PensionDanmark bruger på forsikringsdækninger. Torsten Fels svarede hertil, at det ikke vides med sikkerhed, men at de formentlig også opererer med en målsætning omkring de 15 pct.

Der var et spørgsmål til, hvornår tiltagene i givet fald vil kunne implementeres, og hvorfor man ikke allerede nu ser på karens som en mulighed. Torsten Fels svarede herpå, at bestyrelsen først skal behandle forslagene på baggrund af forbrugergruppernes indstilling. Der vil blive arbejdet på en hurtig implementering om muligt uden hensyntagen til et rimeligt varsel. Torsten Fels bemærkede endvidere, at det er vigtigt at være opmærksom på, at karens i givet fald vil være en fundamental ændring af vores pensionsordning.

Det blev fremført, at pensionsordningerne også skal være solidariske. Torsten Fels støttede op om synspunktet og bemærkede, at vi skal tage et fælles solidarisk ansvar, men at vi kan godt indrette os lige som PensionDanmark, og fortsat være et rimeligt og solidarisk fællesskab.

Afslutningsvist blev der spurgt til, hvordan udviklingen forventes at blive i de kommende år. Torsten Fels svarede herpå, at det afhænger af flere elementer eks. rekrutteringsgrundlag, størrelsen på vores ydelser mv.

4 Separate forbrugergruppemøder

Se særskilte referater for hver forbrugergruppe.

5 Tilbage melding i plenum fra separate møder

Social- og Sundhedssektoren:

Vibeke Elise Jensen gav en tilbage melding fra det separate møde i Social og Sundhed. Der var i gruppen en drøftelse af det etiske dilemma ved at røre ved forsikringsdelen, men at der er et behov for at bremse op i udviklingen. Der var opbakning i gruppen til de tre tiltag, og at der laves et strategisk pejlemærke 15 pct. for forsikringsdækningerne

Pædagogisk sektor:

Søren Kofoed gav en tilbage melding fra det separate møde i Pædagogisk Sektor. Forretningsstatus blev taget til efterretning. Der var opbakning i gruppen til de tre tiltag, og at der laves et strategisk pejlemærke på 15 pct. for forsikringsdækningerne, og at det gerne må være endnu lavere. Der var i gruppen en opbakning til, at ATP-modellen var en god vej at gå. Der var et ønske om at se på engangsbeløbet for førtidspension og karensperioder for fremtidige kunder. Der var desuden et ønske om yderligere analyser af kritisk sygdom.

Kost- og Servicesektoren:

PenSam Pension

Fælles forårsmøde for forbrugergrupperne den 17.04.2023

Pia Heidi Nielsen gav en tilbagemelding fra det separate møde i Kost og Service. Forretningsstatus blev taget til efterretning. I forhold til fremtidens pensionskrone blev drøftet, at der skal gøres status for de forskellige faggrupper i PenSam i analyserne, da der er stor forskel i bl.a. optagealder og deltidsgrad. Der var et ønske om at se nærmere på kritisk sygdom igen, dødsfaldssummen og graduering af summerne. Der var opbakning i gruppen til de tre tiltag, og at der laves et strategisk pejlemærke 15 pct. for forsikringsdækningerne, og at det gerne må være endnu lavere. Gruppen drøftede endvidere, hvad det vil betyde for fremtiden, at medlemmerne bliver svagere, og der var en bekymring i forhold til de børn, som ikke længere vil være omfattet af børnepensionen.

Teknik- og Servicesektoren:

Kim W. Andreasen gav en tilbagemelding fra det separate møde i Teknik og Service. Der var opbakning i gruppen til de tre tiltag, og at der laves et strategisk pejlemærke 15 pct. for forsikringsdækningerne, og at det gerne må være endnu lavere. Der var en drøftelse af, om man burde kalde det for "optjeningsperiode" i stedet for karen. Der var desuden en drøftelse af sundhedsordningen, som gruppen gerne vil have en løbende status i forhold til.

Der var herefter en samlet tilkendegivelse i forbrugergrupperne ved håndsoprækning:

- **Strategisk pejlemærke:** Forsikringsudgifter må maksimalt udgøre 15% af pensionskronen (*1 imod, de resterende for*)
- **Prioritering af forslagene:**
 1. Ophør af FØP-dækning 3 år før folkepensionsalder
 2. OPD-periode halveres til 5 år efter bidragsophør
 3. Børnepension ændres til kun at gælde ved død

(Enstemmigt vedtaget)

Torsten Fels kvitterede for den store opbakning og samlede op på tilkendegivelserne og forklarede den videre proces, hvor forbrugergruppernes indstilling vil indgå i bestyrelsens behandling i efteråret. På årsmødet vil der blive redegjort nærmere for planerne for implementering, hvis bestyrelsen ligeledes tiltræder forslagene.

6 Valg til medlemsforum 2024-2028

Torsten Fels fremlagde tidsplanen for det kommende valg til medlemsforum og de forskellige tiltag for at få mest mulig deltagelse i valget. På spørgsmål om hvordan man som pensionist kan følge med i det kommende medlemsdemokrati forklarede Torsten Fels, at må være op til den enkelte kandidat at sikre sig, at man holder sit bagland orienteret. PenSam vil sørge for, at de eksisterende forbrugergruppemedlemmer vil kunne se, hvem de opstillede kandidater er.

7 Eventuelt og afslutning

Det blev bemærket, at det var ærgerligt, at der var så mange medlemmer, der udeblev fra mødet. Torsten Fels bemærkede, at PenSam i materialet til det kommende valg til medlemsforum vil tydeliggøre, at der en forventning om, at man dukker op til møderne.